

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Kossuth-tér, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Nyittdíjban egy sor közlési díja 50 fillér. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Főszerkesztő:

Benka Gyula.

Főmunkatárs:

Zlinszky István.

Felelős szerkesztő:

Dr. Nagy Béla.

Laptulajdonos:

Dr. Haviár Gyula

KIADÓHIVATAL:

Beliczey-ut 9. számú ház, hova az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők.

Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K. Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 16 fillér

Modern szórakozások.

Régi és sokszor hangoztatott igazság: Mond meg ki a barátod, és én meg mondom, hogy ki vagy. „Legyen szabad ezt a bölcs mondást ma így variálnunk:” Mond meg mi a szórakozásod és én meg mondom, ki vagy.

Közönségünk az utolsó évtized alatt a szórakozások tekintetében nagy átalakuláson ment keresztül, oly átalakuláson, amely — mondjuk meg őszintén — csöppet sem válik előnyére. Minthogyha valami fojtó nehéz szélvihar száguldott volna át a lelkeken s lehervasztotta volna róluk a jóízű, az örökszépben való igaz gyönyörködés valamennyi nyíló virágát. A széthulló szirmokat széjjelvitte, elsöpörte ez a pusztító fergeteg, s ki tudja mikor fog újra díszében pompázhatni a sivataggyá aszott virágos kert. És ez átalakulás, melynek határozott tényekben megnyilvánulását egyelőre még csupán a nagy városoknak szélsőségekre könyebben hajló közönségében látjuk hatalmas léptekkel halad a vidéken is. De nem akarunk általánosítani.

Akadnak, de nagyon kevesen, akiknek szép lelkét a pusztító vihar érintetlenül hagyta, akiket a modern áramlat nem bírta urra lenni. Ezek a kevesen ma is rajongással hódolnak a nemes, szép ideáloknak. Ezeket ma is kedves örömmel tölt el egy vonzó olvasmány, egy művészi alkotás, egy szép színházi előadás vagy egy pompás ária.

A nagy többség azonban régen szakított ezzel az „avult” felfogással. A többségnek nagyobb szórakozás ha kora délután beülhet egy büzbödt levegőjű kávéház valamelyik zugába, és a kis kerek asztalon ütheti a kártyalapot addig, amíg a hajnali napsugár beszűrődik az üveglaklapon. És a szórakozásnak ezt a nemét üzik nem csak a fiatalok, akiknek elvégre dicséletes tartozékuk szokott lenni a könnyelműség, hanem teszik családapák is, akiket aggódva vár haza éjszakán a hitvesük és a jó példán épülő gyermekesereg.

Menjünk hát ki a kávéházból s tegyünk egy rövid sétát a fővárosi utcákon. Emitt ragyogó ivlámpák kápráztató fénye hívogatja a szórakozni vágyó emberiséget. A bejáratnál egész sokadalom. A modern szórakozásnak

legújabb kinövése ez: a mozgófénykép-színház.

Menjünk tovább!

A másik sarkon öles, színes plakátok csábítják a járó-kelőket. Oda is százával tódulnak az emberek. Ez egy negyedrangú orfeum, amelyben olyan tragédiákat adnak elő, hogy a zupás örn esterek is szégyenkezve sűtik le a szemüket. A hölgyközönség kevésbé szégyenlős, mert az harsogó kacagással fogadja a vakmerő produkciókat. Ilyen helyeken ember ember hátán tolong, s előadás végeztével csakugy árad belőle a közönség, akár méhkasból.

A jóízű elsatnyulása szülte és szüli még egyre azt a töméntelen kabaretszínházat, amelyeknek száma ma holnap még a kávéházakét is meghaladja. Nem a közszükség hozza életre őket. Hiszen ha nem lennének, senkinek sem hiányoznának. Aki még nem ivott abszintot, az a hiányát se fogja érezni. Mert sohasem a közönség izlése teremti a mulató helyeket, hanem a mulatóhelyek csinálják a közönséget és terelik hamis ösvényre a publikum izlését. Erről az ösvényről visszaterelni őt az igazi utra már fölötté nehéz dolog. Kétszeresen nehéz ma, amikor

TÁRCA.

Anyám névnapjára.

*Az én örök-ifju édes Anyuskámnak,
Üde La-France rózsát kis csokorba szedtem
Rigó-dalolósos hajnalhasadáskor,
Mosolyogva, lopva asztalára tettem.
Üde La-France rózsá! az ő nevenapján
Susogd el az érzést, mi szivemben támad
Köszöntsd ma először, szép kedvenc virága,
Az én örök-ifju édes Anyuskámat.*

*Az én örök-ifju édes Anyuskámat
Ébressze madárdal, illatozó rózsá;
Kacagó hajnalra, napsugaras délre,
Ma legyen legszebb a delibábos róna.
Napsugaras délre, hűvös alkonyatra
Ujjongjon a lelkünk, vessze minden bánat;
Búcsúzó napsugár, vonjad glóriába
Az én örök-ifju édes Anyuskámat.*

*Az én örök-ifju édes Anyuskámnak
Vonom ajakamhoz mind a két kezét is,
Beszédes ajakam úgy sem önti szöbe,
Amint elgondoltam, még ha olyan szép is.
Még ha olyan szép is, olyan egyszerű is,
Mint a csilló harmat, lepve rózsafámat;
Harmat a kedélye; róssa irigyeld meg
Az én örök-ifju édes Anyuskámat.*

*Az én örök-ifju édes Anyuskámnak,
Forró rajongásod még más is lerója,
Az én jó Apámnak, katona bátyámnak
Komoly ajkuk helyett szóljon ez a strófa.
Istenért! Hasáért! a Muzsa csókjáért!
Kebünkben — érdeme — ha szentelély
[tűz támad.*

*Egek Ura! áldd meg a lépte nyomán is
Az én örök-ifju édes Anyuskámat!*

Zsurinyi Szilárd.

A vég harangozó.

Ejnye, ejnye, Török Gerő bátyám uram, mit nem kell kelmedről hallanom? — Hogy kiadta kezéből a Döbrösi öreg harang kötelét, azt, akit olyan nagyiába kértem a vásott diákpajtásaimmal, — de gondolom, tíz év óta, mióta az eklézsia bizalmából állandóan a kegyelmed gondozása alatt áll, hiába kérte azt minden kőszá, semmirekellő oskolás gyerek — úgy a vasárnap délelőtti harangozáskor; hát még ha valakinek az utolsót csöndítette!

— No, no gyerekek, — mindjárt hátul kötöm a sarkatokat! — kongassátok csak azt a kissebbiket, ide ember köll, ebből nem értetek, — mondta ki álhatatos következetességgel mindig a szentenciát, a mi ellen, tudtuk, nincs apelláció.

És nem elég, hogy most egyszerre olyan könnyen kiadta, hanem egyenesen azért adta ki, hogy mindjárt először is saját maga fölött kongassanak vele hármat

a labirintus mind szélesebb tereumra terjeszti, csábító gyűrűit.

És az illetén szórakozások megméltelyezik a társadalmat is, ugyszólván minden vonatkozásában. A társalgás hangja eldurvul, a családi életből elillan a gyöngédség, a kedély, a barátság szárai meglazulnak, a tekintély darabokra törve hull le magas piedesztáljáról és egymás megbecsülése és tisztelete hazug kölsőséggé fajul.

Nem rémlátások ezek. A ki nyílt szemmel tekint körül, lehetetlen hogy meg ne látná társadalmunknak a kór-ságait, melyek évről évre, hónapról hónapra erősebben terjednek és különösen a középosztályt méltelyezik meg és teszik képtelenné arra, hogy a társadalom szilárd gerinczét képezze.

Képviselőtestületi gyűlés.

Szarvas község képviselőtestületét július 11. napjára közgyűlésre hivta egybe a bíró, melynek tárgysorozatán több érdekes tárgy van. A gyűlés lefolyásáról és határozatairól jövő számban teszünk jelentést, most csupán a felvett tárgyak ismertetésére szorítkozunk.

Salacz József főjegyző benyújtotta nyugdíjazása iránt kérvényét és annak elintézéséig szabadságot kér. Mindenki, ki a község ügyeit ismeri, őszinte sajnálkozással vesz tudomást e hírről,

mert Salacz József főjegyzői tevékenységével Szarvas községének igazán megbecsülhetetlen szolgálatot tett. Az a pontosság, rend, becsületesség és erély, amelyet a közhivatali tevékenység eredményessége érdekében Salacz József hivataloskodása alatt tanusított, Szarvas közigazgatását a vármegye községei között az első helyre emelte és ebben az érdem Salacz Józsefé, ki mint a község tisztviselői karának jele jó példával előljárva a községi közigazgatást igazán kiváló nívaura emelte. Pár éve huzódó betegeskedése miatt a hivataloskodás községének ártalmára van, azért elhagyta most nyugdíjaztatás iránti kérelmét. Bár még a főjegyzőnek hivatalából végleges távozásáig a nyugdíjazási eljárás pár hónapot igénybe vesz, hosszabb idő telik el, s így kissé korainak látszik, mégis a hír közlésekor nem mulaszt-hatjuk el azt, hogy a távozni készülő főjegyzőnek hervadhatlan érdemeiről itt is említést tegyünk.

A közgyűlés további tárgyai között nagyobb érdeklődést kelt a községi bíró előterjesztése, ki határozatot kér a képviselőtestülettől, miképen óhajtja értelmeztetni a fizetési szabályrendelet 2. § át azon tárgyban, hogy a községi előjáróknak jár-e napidíj akkor, amikor a község érdekében teljesítenek valami tevékenységet a belterületen kívül.

Tudvalevőleg a községi képviselőtestület legutóbbi gyűlésében azt határozta, hogy a róm. kath. templomkert tulajdonjoga iránt a per a szarvasi r.

kath. egyház ellen folyamatba teendő. Ezen határozat ellen dr. Lengyel Sándor és társai felebbezést nyújtottak be, amelynél fogva majd a vármegye törvényhatósági bizottsága elé fog kerülni a döntés az iránt, hogy a per meginditassék-e.

Még némi érdeklődésre nyújt ki-látást a tárgysorozat 24. pontja. Az Árpád épületének emeletén levő helyiséget az árlejtésen tudvalevőleg az idén is a Szarvasi Kaszinó vette bérbe. Amikor a bérleti szerződés a közgyűlés elé került, annak tárgyalásán egyik képviselőtestületi tag kifogást tett az ellen, hogy míg a község többi bérleti kötelesek biztosítékul fél évi bérösszeget a község pénztárába letenni, vagy pedig két kezest állítani, addig a Kaszinótól nem kívánnak biztosítékot.

A képviselőtestület akkor hozzájárult a talán kissé aggodalmaskodó városatyá nézetéhez és felhivta a Kaszinót, — hogy tegyen le kauciót, mert hát nem lehessen tudni, nem-e teszi meg egyszer a Kaszinó, hogy felszedi cökmökjait, butorait, könyvtárát és megszökik Amerikába! — most azután Liska János a Kaszinó főnöke biztosította a képviselőtestületet, hogy egyáltalán nincs szándéka az együletnek, amely Szarvas legelőkelőbb erkölcsi testülete, adósságok hátrahagyásával Klondykébe szökni, vagy fizetéskeptelenséget jelenteni és kérte, hogy mentsek fel a Kaszinót a biztosíték adás kötelezettsége alól, sőt adják vissza letett bánatpénzét is!

... Na már, Gergő bácsi, tisztelet, becsület, de ez nem volt okos cselekedet kegyelmedtől.

Ebadta! — aki Isaszegnél majdhogy elfogott két német gyenerálist, Májland és Pádova meg sajátkezüleg három taliánt akasztatott fel egy pomeráncsfára . . . annak még sem kellett volna az előtt a zörgős esontu főmarsal előtt ilyen hirtelen kapitulálnia! Hát nem érezte, hogy megest puskaporszag van a levegőben?

... De hiszen leckéztethetem én jó Török Gergőt, ha már hármat konditottak ősz feje fölött, ha elbucsuztatta a tiszteletes amint hogy tegnapelőtt délután négy órakor meg is cselekedte és ha már elsíratta . . . na, ezt legfőleg a csipős északi szél tette meg, a mely a Bakonyból jövet éppen akkor vette útját a döbrösi temetőn keresztül.

Pedig valakinek de meg kellett volna siratnia a vén harangozót . . .

Török Erzsí kisasszony, te vagy az a valaki! Neked kellett volna megsíratni a vén harangozót.

Ott kellett volna keservesen zokognod a döbrösi kis temetőben tegnapelőtt délután négy órakor, mikor a fagyos, nehéz göröngyök dübörögve szakadtak a koporsójára . . . Mert tudod-e ki fekszik abban a koporsóban.

Az édesapád fekszik ott, Erzsí, a jó édesapád, aki — emlékszel? — mikor már e libaterlegetésből kinőtél, hogy az orcád szép fehér bőrét meg ne pírít a nyári nap heve s a gyöngé kis kacsóidat föl ne törje a kapa meg a sarló nyele: eljáratott a kis pupos Kégli szabó feleségéhez, hogy ott megtanulj varrni s amikor megtanultál, akkor a keserves verejtékkel összekuporgatott pénzéből masinát is vett neked.

Az édesapádat temették tegnapelőtt, Erzsí kisasszony, a szegény, becsületes édesapádat, aki, mikor Kégliék felköltöztek Budapestre és váltig biztattak, hogy ott lehet ám még csak tenger pénzt keresni: hát akkor téged is felküldött velük, még a varrómasinát is. Még úgy vitte el szegény öreg a hátán az állomásig a fene nehéz gépet és csak arra kért szépen, hogy azután jól viseld magad és meg ne feledkezzél róla.

Mig a masinára szükséged volt, addig engedelmeskedtél is kérésének, csak hogy arra nem sokáig volt szükséged. Az ilyen fitosorru, babaareu kisleányoknak itt Pesten nem kell éppen reggeltől estig a varrógép előtt görnyedniök, ha nem akarnak, és neked nagyon gyöngé volt az akarato. Igen jókor jöttél: tavaly májusban különösen nagy volt a kelete itt az elővirágnak.

S te Erzsí, mi tagadás, gyönyörű vi-

rágszál voltál tizenhat évéd érintetlen üdeségével. Ha úgy alkonyatkor meglátom a köruton sudár termeted, most is csak azt tartom, — ami a külsődet illeti — küllömb vagy akárhány ünnepezt vagyságánál és méltóságánál s becsületére válasz a virágos Balatonpartnak, amely termet . . . És ha nem ösmernélek, bizony én se mondanám soha, hogy a döbrösi vén harangozó volt az édes apád.

Szegény vén harangozó, elnéztem sokszor, milyen türelmesen robotolt odahaza egész nyáron át, mig te itt csakugyan vig napokat éltél. Reggeltől délig künn dolgozt napszámban a mezőn, akkor, mig a többiek elpihentek, beszaladt, elhuzta a delet, estharangszóig megint turia a rögöt. Ha biztattak, még bele is melegedett néha-néha: hogy — mint is volt negyvennyolcban, meg Talianországban Pádova és Májland között abban a bizonyos pomeráncsfá erdőben . . . Csak akkor borult el, a mikor valaki rólad ejtett szót, Erzsí.

— Hallom, Gergő bácsi, nagy modba van az Örzse ott fön Pesten.

— Segitse az isten még nagyobbra, megérdemli a lelke.

— Az ám, hanem a Gyergyé Pál pal-lér fia, a Gyuri azt írta, hogy affele . . .

— No, no, no, hm! — köhített ilyenkor közbe az édesapád és még egy

Előfizetési felhívás.

Szarvasi Lapok második számával új félévbe lép, a mikor ismét azon kérelemmel fordulunk közönségünkhöz, hogy előfizetésével a lapot tovább is támogassa. Programmunkba soha sem vettünk fel nagy hangú szólásokat, nem tartjuk hivatásunknak itélteni elevenek és holtak felett, csupán azon ígéretet tesszük, hogy mint eddig, ugy ezután is szócsöve lesz, e lap minden közérdekű kíváncsúnak, minden közéleti óhajtnak,

Függetlenül minden magán érdektől, teljes önzetlenséggel óhajtuk szolgálni e hasábkon Szarvas és környéke társadalmának általános érdekét és óhajtunk úgy, mint eddig, tisztességes hangon irt közleményekkel közrehatni, a közügyek helyes fejlődésére.

A midőn tehát az új félévbe lépünk, arra kérjük olvasó közönségünket hogy előterjesztett programmunknak teljesítésében, az eddigi utunk folytatásában előfizetésével legyen segítségünkre.

A Szarvasi Lapok előfizetési díja:

Egész évre 8 korona.

Fél évre 4 korona.

Negyed évre 2 korona.

A lapot vidékre postán küldjük helyben házhoz hordatjuk.

A SZARVASI LAPOK

szerkesztősége és kiadóhivatala.

történet jutott az eszébe a májlandi templomtorony aranygombjáról vagy miről De azt még sem hitte ám el az ő becsületes, tiszta lelke, a mit Gyergyó Gyuri irt rólad.

Mikor az estvéli három verset is elhuzta, amint dukált — Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek — hát akkor szépen hazaballagott, kiült a nagy körtefa tuskóra, még enyhék voltak az esték. rágyujtott és ott várta, rosz leány, a leveledet, amelyben szinte látta az lesz majd megírva: bocsásson meg édes apam, nagyon beteg voltam azért késett ily sokáig az írásom. A hogy az idő télre fordult, akkor meg már egy kis pénzt is várt, mert nagyon hideg volt a szobája és jót tett volna a heftikás mellének egy-egy darabra friss szalonna reggel, a sült krumpli mellé . . .

A minap aztán megunta a várakozást.

Tudom a szándékodat, Török Erzsi.

Ugy tervezed, hogy majd amikor szépen kitavasodik és virágba borul a kis Döbrösi temető: ellátogatsz haza és koszorut teszel arra az elhagyott sirra, talán szép márványemléket is emeltetsz fölébe amilyen nincs az egész szegény Döbrösi temetőben.

Ne tedd! A zöldelő határ tiszta fuvalma haragosan bele talál kapni a selyemruhád fodrába és subogását meghallja odalent a ven harangozó . . .

UJDONSAGOK

— **Tanárválasztás.** Ifj. Zvarinyi János a bonyhádi ág. hitv. ev. főgimnáziumhoz görög-latin tanszékre, Bogár István pedig a nyiregyházi ág. hitv. főgimnáziumhoz latin-német tanszékre egyhangulag tanároknak választottak.

— **Megyei közgyűlés.** A várn. gy. által megfestetett Rákóczi kép leleplezése céljából külön rendkívüli vármegyei diszkozgyűlés fog tartatni. A közgyűlés napjára nézve még nincs biztos terminus, de nagyon valószínű, hogy az augusztus hó első napjaira fog egybehivatni.

— **A közigazgatási bizottság ülése.** Békésmegye törvényhatóságának közigazgatási bizottsága hétfőn, e hó 13-án tartja meg július havi rendes ülését.

— **Helyreigazítás.** Multi számunkban „Szenzációs letartóztatás“ címén a szarvasi rendőrség információja alapján megírtuk, hogy a soroksári csendőrség Korik János és nejét letartóztatta. Mint értesülünk Korik János és neje csendőri tulbuzgóság áldozatai lettek és teljesen ártatlanul szenvedték el a meghurcoltatást. Soroksarra érkezésük után kihallgatásuk és a vádlottakkal szembesítésükből azonnal kitűnt az ellenük emelt vád alaptalansága, mire a csendőrség őket bocsánatkérés és költségeik megtérítése mellett azonnal szabadlábra helyezte. Igazán sajnálatos, hogy még most is mily könnyelműséggel jár el gyakran a csendőri nyomozás kitéve tisztességes embereket annak, hogy teljesen ártatlanul szabadságuk és jó hírnevük kockára tétessék.

— **Hölgyek találkozója.** A szarvasi volt társulati polgári leányiskolának negyedik osztályát 1898. és 1903-ban végzett tanulói e hó 4-én, d. u. 4 órakor a volt leányiskola udvarán 5 és 10 éves talákozóra jöttek össze. Az egybegyűltek a leányiskolából az ev. ó-templomba vonultak, ahol Scholtz Gyula ev. lelkész igen megható imát mondott, majd a róm. kath. templomba mentek a találkozók. Innen az Erzsébet-ligetbe vonultak, ahol emlékezve a multnak édes, ábrándos reményein, elmulattak késő estig. A találkozó résztvevők a volt tanítónők és a fenntartó testület képviselőiben Lukes Ilona, Bretz Berta, Lavatka Ilon és Haviár Dánielné, továbbá Weinberger Fanny polg. isk. igazgató. Az egykori növen-

dékek közül jelen voltak: Holéczy Mariska, Perczel Teréz, Ponyiczki Margit, Flajscher Ilon, Dr. Sziráczy Jánosné, elen Margit, Mészáros Zella, Liska Emma, Delhányi Vilma, Kovácsik Irén, Nagy Klementin, Silberstein Ilona, Scheiner Janka és Weber Ica.

— **Az ötödik ülnöki állás.** Békésmegye árvaszékének ujonnan rendszersített ülnöki állását csak az októberi közgyűlésen töltik be. Addig helyettesítéssel intéztetik az ötödik árvaszéki ülnök teendőit. Helyettesül dr. Sztójánovics Szilárd gyulai szolgabíró lesz kirendelve. Az ő ügykörét Melis István szarvasi közigazgatási gyakornok stb. szolgabíró, míg Melis teendőit ideiglenesen dr. Bodoky Géza csabai közigazgatási gyakornok fogja ellátni.

— **Halvész.** A vésztői holt köröszben a mult hét elején nagy mennyiségű hal pusztult el. Mázsaszámra gereblyével huzzák ki őket a vízből. Hogy a rengeteg halvészt mi okozta, azt az elrendelt vizsgálat lesz hivatva kideríteni. A főszolgabírói hivatal már megkeresést is kapott ez ügyben s megejtik a hivatalos vizsgálatot szakértők mellett.

— **Változások a katolikus egyházban.** Dr. Szemrecsányi Pál nagyvárad püspök Molnár János szarvasi és Mellau Márton békésszentandrás segédlelkészeket ugyanezen minőségben Debrecenbe helyezte át s helyükbe Szarvasra Fetzer Józsefet, Békésszentandrásra Szilágyi Józsefet rendelte.

— **Lóárverés Mezőhegyesen.** A mezőhegyesi állami ménes parancsnoksága értesíti a gazdaközönséget, hogy a szokásos évi lóárverés ez évben július 20-án délelőtt 9 órakor fog megtartatni. Ez alkalommal igen sok faj- és igásló kerül árverés alá.

— **Tűz.** Kedden délben ismét tűzi jel verte fel a várost. Blaskó János asztalos háza gyuladt ki és teteje el is égett. Mire a tűzoltóság megérkezett már lángban állott az egész épület.

— **Mulatság.** A szarvasi tennisztársaság tegnap az Erzsébet-ligetben sikerült kis mulatságot rendezett, amely vig kedélyben egész a késő hajnali órákig tartott.

— **Hutirait szabadlábra helyezték.** Pár hete nagy feltűnést keltett az a hír, hogy a szarvasi takarékpénztár békésszentandrás fiókjánál nagyobb sikkasztást fedeztek fel. A sikkasztást Hutirai Gyula könyvelő követte el, egy jómódu békésszentandrás család gyermeke, akit költséges passziói belevittek abba, hogy a banknak a pénzéhez is hozzányuljon. Hutirait nyomban

100 férfi öltönyre való finom gyapjuszövet folyó hó 15-én szerdán reggel 9 órától fog önkéntes árverésen beszerzési áron alúl is eladatni **WEISZ MÁRKUS** piactéri házábanál.

elbocsátották volt, de bűnvádi feljelentést nem tettek ellene, mert jó darabig azt hitték, hogy vagyonos szülei mihamar fedezni fogják a kárt. Azonban 8—10 napi huzavona után, mivel a szülők igen kicsiny összeget ajánlottak fel a banknak, mégis megindították Huirai ellen a büntető eljárást, amelynek során aztán a megtévedt embert letartóztatták és bezáratották a gyulai ügyészség fogházába. Már több mint egy hónapja ült vizsgálati fogságban, amidőn a múlt hét végén ügyében váratlan fordulat történt. Apja ugyanis végre kiegyezett a takarékpénztárral, amely erre a Huirai Gyula ellen tett bűnvádi feljelentést visszavonta. A törvényszék ennek következtében szabadlábra helyezte a hűtlen könyvelőt. Huirai már haza is érkezett.

— **Zenekedvelők! Tanítók!** Ki vesz egy csinos és jókarban lévő szalon házi orgonát? Amerikai légszívó szerkezet. 9 változat, 5 oktáva; magassága 2 méter, hossza 112 cm., szélessége 64 cm., „Liszt Ferenc” mellképe a tetődíszben. — Levelet „zenész” címre a kiadóhivatalba kérek.

— **Uj hölgybizottságok a megyében.** Békésvármegye urnőit tulontul igénybe veszik nemcsak a jótékonyág, hanem minden olyan törekvés, amely nemes és hazafias. Az urnőknek ez a készséges közreműködése és fáradságtalan buzgólkodása arra bátorítja fel a közérdekű célokért küzdőket, hogy minden egyes esetben kikérjék az asszonyok támogatását. Most a Délmagyarországi Közművelődési Egyesület alakít Békésvármegye területén hölgybizottságokat s az erre vonatkozó felhívásokat szét is küldötte már. E hölgybizottságok mindenekelőtt Gyulán, Csabán, Orosházán és Szarvason alakulnak meg.

— **A szabadságolt katonák és a miniszter.** Ez évben tudvalevőleg szabadságolta a hadügyi kormányzat az aratás idejére mindazon katonákat, akiknek szülői szántóvetéssel foglalkoznak és akik az aratás és eséplés munkaidejében ezelőtt el voltak vonva a gazdasági munkától. A miniszter leiratott intézett most vármegyénk alispánjához, akit arra kér, hogy e tárgyban tett észleleteit közölje vele. Ambrus alispán felhívta e leirat következtében a járások főszőlőgabirát is, hogy ez irányú észleleteikről tegyenek neki jelentést.

— **Békésvármegyeiek Boszniában.** A boszniai okupáció idejében elhunyt katonák sírját köztudomás szerint fölkeresik szeptember hónap folyamán az elesetteknek egykoru békésvármegyei bajtársai. Ez a mozgalom Békésben indult meg s egy intéző-bizottság is alakult az utazás előkészítésére. Hetekkel ezelőtt azt kérte ez a bizottság a minisztertől, hogy a leutazás alkalmára menetjegykedvezményt adjon. A miniszter most válaszolt erre a kérelemre s kijelenti, hogy az esetben, ha a leutazók legalább százan lesznek, féláru jegyet engedélyez s ha száznál többen lesznek, akkor külön vonatot is bocsájt rendelkezésükre.

— **Ha egy asszony Schicht „szarvas” jegyü szappanával mos, s mellette egy más asszony közönséges, kemény és**

nehezen oldódó szappannal, a mosással az lesz előbb kész, aki Schicht „szarvas” jegyü szappanát használja. Egy év múlva a másik asszony lesz előbb kész, de fehérműjével, mert a könnyen oldódó „szarvasszappan” kiméli a fehérműt és a színeket nem támadja meg.

CSARNOK A halvány Misó.

A Glatter Márton korezmája szokatlanul hangos. A falu felé néző mind a négy ablaka ki van világítva. A sugarak bevilágítják a korezma előtt elterülő deledőt, a muzsika meg lármá áthallatszik a tulsó oldalra. Itt van a falu apraja nagyja, kántorostul, bíróstul. Ott vannak s mulatnak, mert Pepi a szép zsidó lány tartja a lakodalmát.

Szólt a zene, a csillagok ragyogtak, a szellő bus dalokat hozott felénk, míg meg nem érkezett a vacsora idő. Asztalhoz ültek; eserd lett s ekkor a kertek alatt a nádas mocsár felül felhallatszik a furulyaszó.

Misó, szegény Misó! Ahonnét nyári esténeként a rézkigyó füttyentéseit szoktuk meg; onnét a nádas tornáról most a te furulyaszó hangzik. Ömlik, árad a lágy, a bus rezgés; megtölti a levegőt bánattal, érzéssel, csodálattal, könnyel, szerelemmel. . . . Csak a beteg pici kanári, a párjavesztett tülemile, a szerelmi vágytól égő, bubánatos pacsirta tud úgy szólni, mint ahogyan kesereg, dalol, busul, imádkozik a te furulyád! Ilyenkor hogy virit sápadt orcádon a haál szép piros bazsarózsája, s hogy meg hörgő kebled, lüktet láztól hajszó halvány véred!

Elállt még a korezmában is a zsidobongás s hallgatják annak a sápadt hosszú tót legénynek a szerelmi bucsu dalát. Hallgatják, hallgatják s könny csordul ki még az öreg Mártonnak is a szeméből. Mert hisz egy szereti Misót! Ugy szereti mindenki, a Lajos is, a Pepi is, s mindenki, De ha egyszer nem lehet. Beteg legény, tót legény! Nem lehet. Pepi a zsidó lány sohasem lehetett Zaskvara Misóé, a beteg tót legényé.

Vége a vacsorának. Ujból megkezdődik a zsidó, a muzsika, a tánc. És ujból felzokog a Misó furulyája. De nem a nádasban, nem is az ablak alatt, hanem a mi udvarházunk udvarán.

Ott ül a szomorú, halvány legény az udvar közepén, az ő régi fatömjén. Nem néz se jobbra, se balra, csak a könnye hull a furulyára. Melléje telep-

szik s a legény elhallgat. Lehajol hozzám, megfogja a kezemet s halkán szól:

— Urfi, én magát egyszer megbántottam.

— Nem Misó, engem sohasem bántottál meg.

— Egyszer, jókedvemben a bortól. Elértetem szándékát. Óvatosan elkerítettem a pincekulcsot s hoztam Misónak bort. Ugy éreztem a lelkemben, hogy ez a beteg legény megérdemel ma egy kis italt.

Felcsillant Misónak a szeme. Megköszönte az italt, tarisznyájába gyűrte a hozzá dukáló szalonnát és dohányt, s aztán hirtelen kezet csókol nekem.

Fülig pirultam s elugrottam tőle. Ő pedig vontatottan, lassan felkelt; hosszan nézett a Glatter Márton korezmája felé s aztán elfordult délnek. A Göncöl szekere már magasan járt az égen. Nagyot sóhajtott Misó s meg egyszer visszafordult:

— Isten áldja meg urfi!

Átugrott a kerítésen s eltűnt a kis patak bokrai közt.

Visszamentem a kert végébe s hallgattam tovább a zsidó mulatságot. De nem sokáig. Délről a Kriván felől furulyaszót hozott a szellő. Azt a ki mondhatatlan fájdalomtól juhásznótát, mely áthatja a veséket, fakasztja a könnyűt, repeszi a szívet, melynek nem tud hangot adni semmi más szerzőm a világon, csak a furulya.

Leheveredtem a földre, néztem a csillagos égboltot s könnyes szemmel hallgattam, mint hozza felém a lágy déli szellő a Misó nótáját:

Lassacskán jukhoeskák
Az utas' mesgyéjén;
Öreg juhász vagyok,
Nehezen járok én.

Ezen a határon
A jó kakukmadár
Nékem, juhoeskáim,
Nem sokáig szól már.

Miso eltűnt.

Akkor tudtam meg, hogy Pesten téglát hord, mikor a rendőri hírek között olvastam, hogy leesett az alványról s kórházba került. Meglátogattam. Csak csont és bőr volt már. A melle szárazon hörgött s köhögni is alig bírt már. Lázban égő zeme hosszan tapadt rám s remegve kérdezte:

— Hogy van Pepi? Van gyermeke?

Megnyugtattam, hogy Pepi egészséges, mint a makk s már két fia is van.

Elfordult; a fejét a párnába temette s úgy sirt csendesen.

Megnyugtattam szegényt. Pepi várja őt: nagyon szeretné látni.

Jól esett neki a vigasztalás. Megígérte, hogy mihelyt felgyógyul, visszamegy falujába s kezébe veszi újból régi furulyáját.

Ősz felé járt már az idő, mire haza kerültem a Kriván tövébe. De azért verőfényes, szép nyári napok jártak. A marha, juhállomány még kint volt a havasi legelőkön s csak vasárnap vetődött be egyik-másik pásztor, hogy a heti elemóziát beszéltsa társainak.

Alig futtam ki az ut fáradalmait, kimentem az erdőbe s szinte megdöbbenem, mikor meghallottam a szomorú, bágyadt nótát:

„Lassacsán juhocskák
Az utas mesgyéjén . . .“

Nem tudtam tovább menni egy lépést sem. Megbűvölt egészen a rég nem hallott juhásznóta. Egy kis csend s utánna újból egy másik, régi szerelmi dal zokog fel a furulyán:

„Mond meg édes lelkem,
Szerettél-e engem?
Ha szerettél engem,
Mért hagytál el engem?“

Nem birtam ki tovább. Megragadtam Dezső karját:

— Barátom, ki ez a furulyás?

Dezső szomorúan legyintett a kezével:

— Egy fiatal, beteg juhász. Beleszeretett egy zsidó lányba, aki férjhez ment az orra előtt. Elbujdokolt a szerelmes legény s most visszajött betegesen, meghalni.

— Hisz ez akkor a Zaskvára Misó!

— Ő szegény!

Lágyan, álmodozón, elhalóan szólt a furulyászó s egyszerre, hirtelen, minden átmenet nélkül éles füttyentésbe fult. Egy fájdalmas, sóhaj-tásszerű fütty s aztán csend, halálos csend.

Mindkettőnkben elállt a lélegzet.

A legelésző juhok felvetik fejüket s valami bánatos, gyermekes bégetéssel szaladnak egy málnabokor felé. Oda törtet a két bojtárlegény is. Oda ér az egyik, keresztet vet magára s térdre borult a bokor mellett. A másik is azt teszi. Aztán hirtelen felállanak, kezükbe veszik baltájukat s mennek az erdőségnek.

A tövises galagonya, ragadós szederbokor nem akadály ilyenkor. Lihegve törtetünk a bokor felé . . .

. . . Ott fekszik előttünk szegény Misó. Be van hunyva a szeme le van eresztve fáradtan a karja. A málnabokor sűrű lombja árnyékba borítja arcát. Csendesesen alszik, csak a szája szélén játszadozik keserű mo-

soly. Hosszan kinyújtózva a puha pázsiton s mellette egyetlen vigasztalója furulyája. Még a halál sem választotta el őket.

Jöttek a juhászyerekek. Fiatal ágakat, lombos galyakat hoztak magukkal. Szépen megcsinálták az ágyat s ráfektették a szegény halotat. Tüszőjébe dugták furulyáját letakarták szépen zöld gallyal, aztán letéreltek két oldalt a lába mellé s elimádkozták a Miatyánkat.

A juhok meg ott bégettek körülöttük.

Ilyen volt a halvány Misó temetése . . .

Nyilt-tér.

Szarvasról való végleges eltávolításunk alkalmából kedves köteleességünknek tartjuk, Szarvas város n. é. közönségének irántunk tanúsított jóakarataért köszönetet ez uton Isten hozzádot mondani.

Teljes tisztelettel
GARAI TESTVÉREK.

Hirdetmény.

Szarvas község előljárósága a községi tanács 242/1908. t. u. határozata alapján a község tulajdonát képező nyári színház költségvetésileg biztosított festési munkálataira zárt ajánlati versenytárgyalást hirdet.

A versenytárgyaláson részt vehet mindazon hazai iparos és vállalkozó, kiknek üzletük gyakorlására hatósági engedélyük van.

Bánatpénzül 40 kor. teendő le a községi letét pénztárba, s az erről szóló letéti nyugta az ajánlathoz csatolandó.

Az ajánlatok 1908. évi július hó 15-ik napjának délelőtti 10 órájáig adandók be a községi bíró vagy helyettese kezébe, ugyanakkor fognak tanácsulésen felbontatni.

A felbontásnál ajánlattevők jelen lehetnek.

A munkafeltételek a községi főjegyzői irodában naponként a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Szarvas, 1908. évi július hó 11-én.

Salacz József, Kovács János,
főjegyző. bíró

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1908. május 1-től. —

Mezőtur	ind. é.	2 29 n.	12:15 n.	5:40
Szarvas	érk.	3 15 "	1:01 é.	6:28
	ind.	3 27 "	1:27 "	6:38
Kisszénás	érk.	4 14 "	2:12 "	7:25
Orosháza	érk.	5 35 "	3:26 "	8:40
Mezőhegyes	érk.	7 55 "	5:40 "	—

Mezőhegyes	ind.	— " "	9:18 "	—
Orosháza	ind. é.	5 55 "	11:17 "	6:07
Kisszénás	érk. n.	7 18 "	12:29 "	7:16
Szarvas	érk.	8 24 "	1:26 "	8:13
	ind.	8 44 "	1 44 "	8:23
Mezőtur	érk.	9 30 "	2:30 "	9:10

A nappali idő reggeli 6 órától esti 5 óra 59 percig terjed. A számjegyek előtt levő betűk é = éjjelt, n. = nappalt jelent.

Piaczi árak.

1908. július hó 10-én

	frt.	kr
Ó Buza piros	11	80
Uj Buza	10	80
Mercantil uj buza	10	50
Sárgás buza	10	40
Árpa	7	00
Zab	7	40
Köles	5	20
Morzsolt tengeri	7	20
Luczerna mag	78	00
Hizott sertés		48

Bakos Jánosné

gépharisnya kötődéjébe egy

ü g y e s

l e á n y

tanulóul felvétetik.

1-3

Tisztasága **30.000** koronával szavatoltatik.

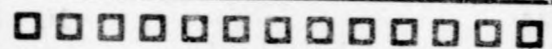

A konyhában és házbán

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schicht szarvasszappanával

tisztítsunk. Ez szappan évtizedeken át folytatott belső és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Működése rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosság szükségeltetik.

Értesítés.

Van szerencsém a tisztelt közönség becses tudomására hozni, hogy

Sirkőraktáromat

a Beliczey ut **Lásztig-féle telepre helyeztem át.** Ezen alkalomból raktáromat a fokozottabb mérvű igényeknek megfelelően kibővíttem, úgy hogy a raktáron levő nagy választék minden ízlést kielégít. Midőn még a tisztelt közönséget a legjutányosabb árakról, az első rendű munka és pontos, megbízható kiszolgálásról biztosítom, maradtam a hűdfogását kérve

kiváló tisztelettel:

Schvarcz Zakariás.

1-3

Vigyázz! Sok értéktelen utánzatot kínálhatnak.

Kérjen határozottan Globin-t
Fritz Schultze jun. A. G. gyarából.

Blum F.

szoba festőnél

2 tanoncz

azonnal felvétetik.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63.

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

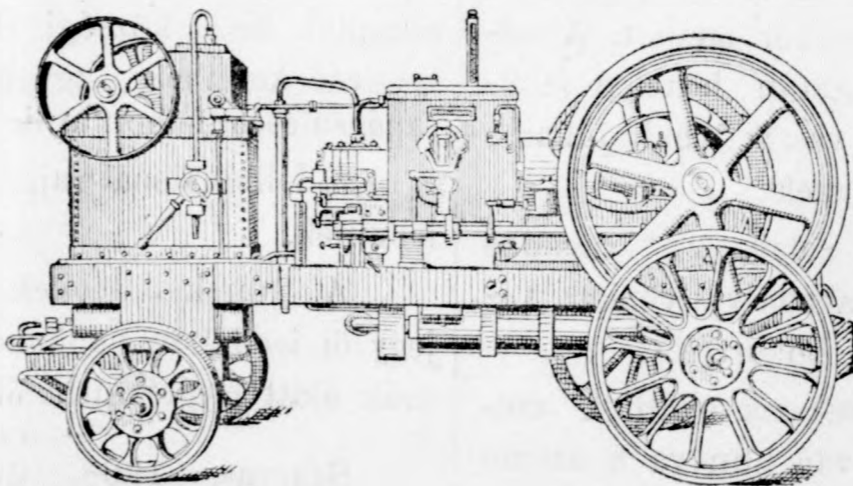
Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukoriczamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes acél-akék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Eredeti „Otto” benzín-motorok cséplési célra

Saját műhely

IX. Mester-utca 81 sz.

Saját műhely
IX. Mester-utca 31 sz.

továbbá Benzín-, Petrolin-, Légszesz és szivógáz-motorok faszén, antracit és koksztüzelésre 1-1500 lóerőig.

LANGEN és WOLF Motorgyár, Budapest VI. Váci-körút 59.

A NAP

a 48-as eszmény és a magyar nemzet
törekvések leghivebb, legtüzesebb szó-
szólója.

A magyar ujságírás szenzációi
A magyar közönség legkedveltebb lapjai
Tessék mutatósztot kérni!

Magyarország legkitünőbb 2 lapja.
ANAP UJSÁGVÁLLALAT LAPJAI:

A NAP

A NAP ujságvállalat esti lapja.

A Nap előfizetési ára:

Egész évre — — — 16 K. — f.
Félévre — — — 8 K. — f.
Negyedévre — — — 4 K. — f.
Egy hónapra — — — 1 K. 40 f.

Egyes szám mindenütt 2 krajcár.

FIDIBUSZ

A NAP ujságvállalat élclapja.

A Fidibusz előfizetési ára:

Egész évre — — — 6 K. — f.
Félévre — — — 3 K. — f.
Negyedévre — — — 1 K. 50 f.
Egy hónapra — — — K. 50 f.

Egyes szám mindenütt 5 krajcár.

A ki a „Fidibuszra“
legalább egy félévre
előfizet, ingyen kapja
az 1908. évre szóló di-
szes „FIDIBUSZ-
NAPTÁRT“t

2

üzlethelyiség,

a legszebb helyen, igen alkalmas
fűszer és csemege üzletnek, ugy-
szintén megfelelő lakás a Belicey
uton a főgimnázium mellett azon-
nal kiadó. Értekezni lehet
a **kiadóhivatalban**

LEGSZEBB ÉS LEGOLCSÓBB KÉPES

LEVELEZŐ-LAPOK

kaphatók

SÁMUEL A.

könyv- és papirkereskedésében

SZARVASON.

Elvállalok mindenféle épület és ablak üvegezést.

Ujítás a világítás terén

Gasolin lámpák. 100 gyertyafény.

Nem kell semmiféle bevezetés, pótolja a villanyvilágítást. A leg-
olcsóbb és a legszebb kivitelben. Megtekinthető nálam.

Legújabb találmány! „Kroúos égők“

minden körégő lámpára alkalmazható, 80–90 gyertya fényvel 16
óránként 1 liter petroleum fogyasztással. Lakások részére a legszebb
világítás.

Továbbá ajánlom a n. é. közönség részére dusan felszerelt **üve-
porcellán tükör, képkeret, hajlító székek és mindenfé-
lámákboi allo raktáramat.**

Gross Sándor.

Szarvas, Kossuth-tér.

Elvállalok mindennemű képeretkezést
a legújabb és legdiszesebb keretekben

Lakadalmokra edényi kölcsönzők
mérésékelt árban.

Megérkeztek a legjobb minőségű befőtes üvegek.

Itt a nyár kibujnak a szeplők !!!

Hogy azt elkerülje, hogy arcborét bársony sima üdévé varázsolja, használja

a **Pálma** crèmet,

vagy a Dr. Spitzer arc- és kézkenőcsét.

K a p h a t ó

Medveczky Utóda gyógyszerárában, Szarvason.

Egy használt de jó-
karban lévő
Z O N G O R A
jútányos áron eladó.
Megtudható e lap
nyomdájában.

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZVÉNY TÁRSULAT BUDAPEST

Legtökéletesebb rendszerű **gőzcséplőkészletek**,
úgyisint **maratójárok** (utó- és ozdonjók) es. p. sí-
vontatási és szántási czélokra (a mozdony után akasz-
tott egy ölet fogó ekével).

Külön árjegyzékek mindennemű gazdasági gépekről!

REISZ MIKSA

BUTORGYÁRA BÉKÉSCSABA

VASUT-UTCA 1155. ÉS 1156. SZ.

Műasztalos, kárpitos- és díszítőműhelyek.

RAJZIRODA.

Telefon: 20. sz. Telefon: 20. sz.

Saját készítményű teljes

lakásberendezések

állandóan nagy választékban.